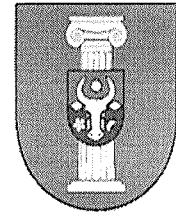

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 29/28**

mun. Chișinău

27 martie 2023

Inspectorul de integritate principal al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate (în continuare - ANI), Alexandra BÂNZARI, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința d-nei Banari Mariana, IDNP – [REDACTED], domiciliată în [REDACTED], ex-director interimar a I.P. Liceul Teoretic „Adrian Păunescu”, din s. Căzănești, r-ul Telenești, în temeiul art. 19 lit. g), art. 35 alin. (1) și art. 38 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016), a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 29 septembrie 2022 în cadrul ANI a fost înregistrată sesizarea nr. 7625, cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Banari Mariana, director interimar a I.P. Liceul Teoretic „Adrian Păunescu”, din s. Căzănești, r-ul Telenești, iar în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, la 29.09.2022 sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, fiindu-i atribuită inspectorului de integritate superior [REDACTED].

Succesiv, la 17 octombrie 2022, sub nr. 104 a fost înregistrată o altă sesizare care vizează același subiect al declarării. În context, sesizările sus-menționate au fost conexe într-un singur material și examinate în cadrul verificării prealabile. Sesizarea vizează controlul regimului juridic al conflictelor de interese în privința dnei Banari Mariana, director interimar al I.P. „Liceul Teoretic „Adrian Păunescu” din s. Căzănești, r-ul Telenești.

În context, sunt invocate pretinse situații de conflicte de interese, admise de subiectul declarării, în raport cu persoana apropiată (soțul) dl [REDACTED] care activează în calitate de muncitor pentru deservirea clădirilor, prin emițerea mai multor ordine în perioada 2017-2021 cu privire la acordarea de sporuri de performanță, premii anuale, ajutor material și concedii anuale de odihnă.

Totodată, se mai invocă faptul că, de către Inspekția Financiară au fost depistate cheltuieli neregulamentare în sumă de 36,5 mii lei, bani calculați și achitați dnei Banari Mariana, pentru înlocuirea orelor vacante, contrar prevederilor Anexei nr. 1, pct. 5 din Condițiile unice de salarizare a personalului din unitățile bugetare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.381 din 13 aprilie 2006 dar și Anexei nr. 7, pct. 17 din Legea 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

Drept urmare, pe marginea pretinselor abateri depistate, a fost solicitat examinarea prin prisma legislației și competenței atribuite.

În conformitate cu art. 31 alin.(1) din Legea 132/2016 din Legea cu privire la Autoritatea Națională, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese.

Astfel, urmare a verificării prealabile, ținând cont de constatările Inspecției Financiare, fiind conturată aparența de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, la 26.10.2022, în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, conform procesului-verbal nr. 510/22, în privința dnei Banari Mariana, director interimar al I.P. „Liceul Teoretic „Adrian Păunescu” din s .Căzănești, r-nul Telenești, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-22/7063 din 26.10.2022, dna Banari Mariana a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale garantate prin Legea 132/2016.

Prin scrisoarea nr. 04-22/7061 din 26.10.2022, inspectorul de integritate a informat și autorul sesizării (înregistrată în cadrul ANI nr. 7625 la 29.09.2022) referitor la inițierea controlului în privința dnei Banari Mariana.

Prin scrisoarea nr. 04-22/7062 din 26.10.2022, inspectorul de integritate a informat și autorul sesizării (înregistrată în cadrul ANI nr. 8104 la 17.10.2022) referitor la inițierea controlului în privința dnei Banari Mariana.

La data de 29.11.2022, urmare a demisiei inspectorului de integritate superior [REDACTED], dosarul de control inițiat la data de 26.10.2022 în privința dnei Banari Mariana, în legătură cu eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, a fost repartizat pentru continuarea controlului inspectorului de integritate subsemnat.

Conform art. 85 alin. (3) al Codului administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților.

Potrivit art. 87 alin. (1) din Codul administrativ, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

Astfel, în temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 33, alin. (6) și art. 37, alin. (4) din Legea nr. 132/2016, au fost consultate date din registrele informaționale de stat (inclusiv din registrul informațional de management a documentelor electronice al ANI), Sistemul informațional „e-Integritate”, Registrul de Stat al populației, baza de date reports.fisc.md și a fost remise demersuri de solicitare de informații către: I.P. „Liceul Teoretic „Adrian Păunescu” din sat. Căzănești, r-ul Telenești (nr. 04-22/7050 din 26.10.2022), Direcția Generală Educație a Consiliului raional Telenești, solicitată explicație de la dna Banari Mariana.

În acest sens, analizând declarațiile de avere și interese personale și materialele prezentate de Direcția Generală Educație Telenești, s-a stabilit următoarea activitate funcțională înregistrată de către subiectul controlului:

- La 14.07.2022, în temeiul Ordinului nr. 66^P al Direcției Generale Educație Telenești, a fost încetat Contractul individual de muncă cu dna Banari Mariana, director a I.P. „Liceul Teoretic „Adrian Păunescu” din sat. Căzănești, r-ul Telenești;
- dna Banari Mariana a fost numită în funcția de director interimar a I.P. „Liceul Teoretic „Adrian Păunescu” din sat. Căzănești, r-ul Telenești, prin Ordinul nr. 70^P din 15.07.2022;
- tot la data de 15.07.2022, Direcția Generală Educație Telenești a încheiat cu dna Banari Mariana contractual individual de muncă, până la desemnarea directorului în conformitate cu prevederile legale, dar nu mai mult de 6 luni de la data numirii în calitate de director interimar.

Urmare a contrapunerii informației din materialele dosarului de control cu informația din SIA e-Integritate s-a constatat că dna Banari Mariana exercitând funcția de director al I.P. „Liceul Teoretic „Adrian Păunescu” din sat. Căzănești, r-ul Telenești, a deținut calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale, conform art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Din analiza informațiilor anexate la dosar și în urma accesării Registrului de stat al populației (extras nr. de înregistrare 1535593970 și 1535594603), în scopul constatării relației de rudenie dintre dna Banari Mariana IDNP: [REDACTED] și dl [REDACTED] IDNP: [REDACTED], s-a stabilit că dna Banari Mariana în raport cu dl [REDACTED] este soție (act de căsătorie nr. [REDACTED] din [REDACTED]).

Potrivit materialelor acumulate, în special a copiei Registrului declarațiilor de interese personale a Direcției Educație Telenești, s-a stabilit că la 12.01.2022, dna Banari Mariana a depus declarație privind conflictul de interese în raport cu soțul [REDACTED], angajat al I.P. „Liceul Teoretic „Adrian Păunescu” din sat. Căzănești, r-ul Telenești. Astfel, Direcția Educație Telenești a soluționat conflictul de interese real, prin recomandarea redistribuirii sarcinilor și atribuțiilor subiectului declarării și delegarea responsabilității de emitere/adoptare a actului administrativ, către directorul adjunct (persoană cu competențe decizionale). Astfel, după această decizie toate actele administrative în privința soțului dnei Banari Mariana au fost semnate de către directorul adjunct [REDACTED].

Conform prevederilor art. 2 al Legii nr.133/2016:

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Inspectorul de integritate consideră demn de reiterat noțiunea conflictului de interese real reglementat de art. 12 alin. (3) al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, așa deci, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Analizând definiția conflictului de interes real per ansamblu și cu păstrarea conexiunii logice-juridice a componentelor acesteia, se deduce că, pentru catalogarea unei situații drept conflict de interese, sunt necesare următoarele două **circumstanțe alternative, nu cumulative:**

- 1) Subiectul să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale; sau
- 2) Care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Textul din conținutul acesteia „și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică” prezintă o

importanță semnificativă în catalogarea drept conflict de interese a unei situații în care subiectul declarării participă la rezolvarea unei cereri/demers, la emiterea unui act administrativ, la încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, sau ia o decizie sau participă la luarea unei decizii.

Așadar, nu este suficient doar ca subiectul declarării să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial dar mai trebuie și ca acestea să influențeze sau să poată influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Totodată, conform art. 37 alin. (5) din Legea nr. 132/2016, controlul nu poate fi inițiat în cazul în care de la admiterea conflictului de interese sau de la apariția stării de incompatibilitate, de restricție sau de limitare au trecut mai mult de trei ani, astfel sub incidența prezentului articol cade Contractul individual de muncă nr. 6 din 04.06.2012 de angajare de către dna Banari Mariana în calitate de director al I.P. „Liceul Teoretic „Adrian Păunescu” din sat. Căzănești, r-ul Telenești, a soțului [REDACTAT] în funcția de muncitor pentru deservire și reparații curente și Ordinul nr. 30 din 02.01.2019 „cu privire la acordarea a 0,25 salariu adăugător din aceeași funcție”.

Referitor la semnarea Ordinelor cu privire la sporurile de performanță, premii anuale, ajutor material și concedii anuale de odihnă în privința dlui [REDACTAT], se determină că dna Banari Mariana și-a exercitat atribuțiile de serviciu, în numele entității pe care o reprezintă și anume director al I.P. „Liceul Teoretic „Adrian Păunescu” din sat. Căzănești, r-ul Telenești, prin urmare situațiile respective nu reprezintă un conflict de interese, or, emiterea acestor ordine, nu generează un conflict de interese real, nefiind identificat strict interesul personal, care este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale, mai mult ca atât, de acordarea sporurilor de performanță, premiilor anuale, ajutorului material și concediilor anuale de odihnă au beneficiat și alți angajați din cadrul I.P. „Liceul Teoretic „Adrian Păunescu” din sat. Căzănești, r-ul Telenești.

În partea ce ține de semnarea de către dna Banari Mariana în calitate de director al I.P. „Liceul Teoretic „Adrian Păunescu” din sat. Căzănești, r-ul Telenești a actelor administrative în raport cu propria persoană (ordine de înlocuire), de asemenea nu a fost identificat strict interesul personal, care este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale, deoarece conform informațiilor acumulate s-a stabilit că Direcția Generală Educație a Consiliului raional Telenești a emis ordine cu privire la aprobarea volumului suplimentar de ore pentru personalul din învățământul general (Ordinul nr. 279 din 15.11.2021 și Ordinul nr. 241 din 09.10.2020). Ordinele menționate Direcția Generală Educație a Consiliului raional Telenești le-a emis, în scopul executării Ordinului nr. 1664 din 07.11.2018 al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova „Cu privire la aprobarea volumului suplimentar de ore pentru personalul din învățământul general”, pentru a asigura calitatea procesului educațional în conformitate cu prevederile curriculare și Planul cadru în vigoare.

De menționat că potrivit pct. 17 din Anexa nr. 7 la Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar Volumul de muncă al cadrelor didactice nu trebuie să depășească 1,25 norme didactice.

În cazul asigurării insuficiente cu cadre, conducătorii instituțiilor de învățământ pot stabili cadrelor didactice un volum maxim de lucru de până la 1,5 normă didactică, iar pentru cadrele didactice din învățământ artistic – până la 2 norme didactice.

Prin derogare de la art. 24 alin. (3), se permite conducătorilor instituțiilor de învățământ și cadrelor didactice cu funcții de conducere din instituțiile indicate să desfășoare activitate didactică în limita a 0,5 normă didactică.

Aprobarea numărului suplimentar de ore ce depășește 1,25 norme didactice se va efectua prin emiterea de către fondator a unui ordin, în care se vor indica obiectul, numărul suplimentar de ore și perioada pentru care este valabil ordinul. În cazul cadrelor didactice care activează în instituțiile de învățământ din subordinea autorităților publice locale, numărul suplimentar de ore se va coordona cu organul local de specialitate în domeniul învățământului. Verificarea numărului suplimentar de ore ce depășește 1,25 norme didactice și a legalității atribuirii normelor didactice atribuite cadrelor didactice nu ține de competența ANI.

Analizând mijloacele de probă ale cauzei și fiind trecute prin prisma definiției conflictului de interese real, prevederilor Codului muncii și Codului administrativ, inspectorul de integritate concluzionează că prezenta cazuistică nu reprezintă o situație de conflict de interese.

Potrivit art. 38, alin. (1), lit. a) din *Legea* nr. 132/2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Prin prisma dispozițiilor art. 39 alin. (1) din aceeași lege, prevede că în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

- a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;
- b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19 lit. g), art. 38 și art. 39 din *Legea* 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Banari Mariana, director a I.P. Liceul Teoretic „Adrian Păunescu”, din s. Căzănești, r-ul Telenești;

2. Se aduce la cunoștința dnei Banari Mariana actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău (mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4).

**Inspector de integritate principal
al Inspectoratului de Integritate**

Alexandru BĂNZARI